

Serbest Bölge Kanunu

(Resmî Gazete ile ilâm : 29 . XII . 1953 - Sayı : 8595)

No.
6209

Kabul tarihi
21 . XII . 1953

MADDE 1. — Türkiye’de serbest bölgeler kurmaya Hükümet yetkilidir. Bu bölgelerin yerleri ve sınırları İcra Vekilleri Heyeti kararıyla tâyin edilir.

MADDE 2. — Serbest bölgelerde ithal veya ihraç maksadiyle yapılacak faaliyet ve ameliyeler aşağıda gösterilmiştir :

A) Dâhilden veya hariçten eşya getirilmesi, getirilen eşyanın depo edilmesi,

B) Bu eşyanın tanzim ve tasnifi, karıştırılması, kabuk, çöp, çekirdek ve kılından ayrılması, ayıklanması, elenmesi, temizlenmesi, yıkanması ve havalandırılması, ambalâjlarının değiştirilmesi, tamiri veya yeniden yapılması, reklâm ve satış için teşhiri ve benzeri diğer ameliyelerin yapılması,

C) Bölgeye getirilen eşya üzerinde tamir, montaj ve sökülme işleri yapılması ve her türlü sınai imalâtta bulunulması,

D) Dâhilden veya hariçten getirilen malzeme ile gemi ve sair deniz taşıt ve araçlarının inşası, tamiri, montaj ve sökülmesi,

Serbest bölgede yukardaki faaliyetlerle alakalı her türlü akitler yapılabilir.

MADDE 3. — Serbest bölgelerin kurulması ve 2 nci maddede yazılı faaliyet ve ameliyelerin yapılması ve kolaylaştırılması için tüzükte belirtilecek lüzumlu ve faydalı inşaat, tesisat ve teçhizat vücuda getirilebilir.

MADDE 4. — Serbest bölgelerin sınırları içindeki arazi ve emlâkin kamulaştırılması hakkında 1295 tarihli Menafii Umumiye İçin İstimlâk Kararnamesi hükümleri uygulanır. Bölgedeki arazi ve emlâk Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa tâbi olmaksızın muayyen müddet ve şartlarla bölge idaresince kiralanabilir.

MADDE 5. — Serbest bölgeler Hükümet tarafından işletilebileceği gibi bu iş doğrudan doğruya veya Devletin iştirakiyle resmî kurullara veya gerçek veya tüzel kişilere bırakılabilir.

İşletmeye ve lüzumlu tesisatın kurulmasına dair hükümler sözleşmelerde gösterilir.

MADDE 6. — Serbest bölgeler gümrük hattı dışında sayılır. Burada Pasaport Kanunu, Ecnabilerin Türkiye’de Seyahat ve İkametleri hakkındaki Kanun, Gümrük Kanunu ile konulmuş kontrol ve formaliteler, bircümle vergi, resim ve mükellefiyetlere ait kanunlar (Gelir, Kurumlar ve Esnaf vergileri hariç) uygulanmaz.

MADDE 7. — Serbest bölgelerin gerek içindeki, gerek deniz ve kara taraflarındaki sınırların inzibat, muhafaza ve kontrolününin sağlanması hakkındaki esaslar nizamnamelerle tesbit olunur.

MADDE 8. — Serbest bölgede ikamet yasaktır. Ancak serbest bölgenin kontrol, inzibat ve muhafazasıyla vazifelendirilmiş olan eşhas ile, yaptıkları işlerin mahiyeti dolayısıyla bölgede ikamet zorunda bulunanlara salâhiyetli mercice bölgede ikamet için izin verilebilir.

MADDE 9. — Serbest bölgelerde, 2 nci maddede yapılmasına müsaade edilen faaliyetlerden başka maksatlar için sarf ve istihlâk edilecek eşyadan özel kanunlarına ve düzenlenecek tüzüğe uygun olarak vergi ve resim alınır.

Vergi ve resimleri ödenmeksizin kanun ve tüzüklere aykırı olarak serbest bölgede eşya sarf ve istimal edenlerle 10 ncu madde gereğince bölgede kullanılması gereken eşyayı ihracat muamelesini yaptırmadan çıkarılanlar hakkında kaçakçılık hükümleri tatbik olunur.

MADDE 10. — Memleketin diğer bölgelerinden serbest bölgeye getirilen eşya ihraç edilmiş sayılır. Ancak 9 ncu maddede muafiyet dışında bırakılan eşya ile bölgenin veya bölgedeki iş yerlerinin tesis ve teçhizinde kullanılan her nevi alet, makine, malzeme, mefruşat ve taşıtlardan bölgeye girmesine müsaade olunanlar ihraç edilmiş sayılmaz.

MADDE 11. — Serbest bölgeden ithal edilecek eşyaya, menşeleri tevsik olunmak şartıyla, anlaşmalarında mevcut ahdî indirim tatbik olunur.

İmal veya montajdan sonra ithal edilecek malların asli vaziyetlerine nazaran daha yüksek tarifeye tâbi tutulmalarını gerektiren ballerde, mevzu bahis mallara, bölge idaresince tevsik olunmak şartıyla, gümrüğe arz edildikleri anda aynı neviden yabancı memleket mallarına uygulanan en düşük tarife tatbik olunur.

MADDE 12. — Serbest bölgede her türlü yabancı uzman, yüksek mühendis, mühendis, fen memuru ve sair teknisiyenler Ekonomi ve Ticaret Vekilliği izniyle çalıştırılırlar.

MADDE 13. — Serbest bölgelerde kurulacak teşkilât ve bu bölgelerin idare tarzları bir tüzükle tesbit ve tâyin olunur.

MADDE 14. — Serbest Mıntaka hakkındaki 1132 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 16. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

24 Aralık 1953

<i>Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	23 . XII . 1953 ve 1/390
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	24 . XII . 1953 ve 4/586
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 15 4 26 279,350:354,354,354,375:378

[İnikat : 20 — 32 sıra numaralı matbua 20 nci İnikat zaptına bağlıdır.]